

højskolerne. Naar f. Ex. Ministeren skal fordele disse Penge mellem Folkehøjskolerne, saa kan han dog ikke alene se hen til det Antal Elever, som er i disse Folkehøjskoler. Det er meget vigtigt, hvad der blev sagt af det ærede Medlem for Kjøbenhavn's Amts 8te Valgkreds, at en Skole med mange Elever kunde være daarlig, og en Skole med faa Elever kunde være god. Saa kom vigtig- tignot senere til at modsigge dette, idet han, da han talte om Tilskudet til trængende Elever, sagde, at de Skoler, der havde flest Elever, vare de bedste og altsaa fik størst Tilskud. Det er et Ja og senere hen et Nei. Man siger, at Ja og Nei er godt i Theologien, men det er ikke godt i Politiken. Man kan give det ærede Medlem Ret i, at det ikke er en Maalestof for en Skoles Værd og Betydning, at den har mange Elever, det er i det Mindste ikke den eneste Maalestof, og derfor maa Ministeren ved Uddelingen af Tilskudene ikke alene tage Hensyn til dette Moment, men ogsaa til den Virksomhed, der udfolkes i de forskellige Folkehøjskoler, og for at kunne vide det, maa Ministeriet have et Tilsyn, have en Bistand, om man hellere vil. Nu skal det indrømmes, at der er den Fare ved denne Bistand, at den kan komme til at blande sig altfor meget i Sko- lernes indre Forhold. Der maa forundes Folke- højskolerne en stor Frihed. Der er Folkehøjskoler, som hovedsagelig lægge Vægt paa Bættelse, og andre, der mere lægge Vægt paa Kundskabsmed- delelse. Begge Slags Folkehøjskoler kunne have deres Berettigelse, naar de, der lægge Vægt paa Bættelse, ikke forsømme Kundskabsmeddelelse, og de, der lægge Vægt paa Kundskabsmeddelelse, ikke glemme Bættelsen. Der hører et aabent Blik hos Tilsynet eller Bistanden for den Frihed, som man finder i Folkehøjskolen, for at et saadant Tilsyn eller Bistand ikke skal medføre Fare. Men vi ere saa heldig stillede at have en Mand her i Landet, som alt i et Par Aar har røgtet denne Gjerning, og det glæder mig, at man her i stærke Ord har prist hans Virksomhed, jeg tror, det er med Rette. (Lang: Nei, nei!) Det er med fuldkommen Aret, at det ærede Medlem for Svendborg har talt nedfattende om ham. Jeg kan sige om den Virksomhed, som Steenstrup har udfoldet, at, hvor han er kommen, er han traadt frem med stor Humanitet og har havt aabent Die for den Frihed, som maa undes Folkehøjskolerne. Jeg har talt med flere Højskole- forstandere, som have været særdeles glade ved at have havt ham hos sig. Han havde ikke hæm- met deres Maade at drive Undervisningen paa, men været dem i mange Henseender til Støtte og givet dem mangfoldige gavnlige Vink. — Hermed skal jeg for mit Bedkommende anbefale det Forslag, der er fittet af Flertallet, om at forsøge det direkte Tilskud til Folkehøjskolerne fra 28,000 til 50,000 Kr. Jeg vil ogsaa gaa ind paa Forslaget om at forhøje Tilskudet til trængende Elever, saa at

det bliver 100,000 Kr. Den Understøttelse, som trængende Elever hidtil have havt, har været for lille, ikke stor nok til, at de kunde bestride alle Omkostningerne ved Opholdet paa Højskolerne. Der siges vel, at der ikke er Trang til en saa stor Sum som 100,000 Kr.; men er der ikke Trang dertil, saa vil der vel heller ikke være Ansøgere om at faae Del i Beløbet. Men naar der ingen Ansøgere komme, saa ville jo Pengene ikke blive uddelte, der er altsaa ingen Fare ved at gaa ind paa Forslaget.

Jeg skal nu kun sige nogle faa Ord om en anden Indstilling, det er med Hensyn til Stifts- midlerne. Jeg mistænder ikke den gode Hensigt, som den ærede Minister har havt ved at beklippe de større Kald og derved at kunne forberede en Præstelønningslov, og hvorved han tillige har ment, indtil vi fik den, at kunne afhjælpe en Mislighed, som vistnok er tilstede, nemlig den, at nogle Kald ere for store og andre for smaa. Hvad det første Punkt angaar, da tror jeg rigtig- nok ikke, at Beklipningen af de større Kald har fremmet en Præstelønningslov. Jeg er bange for, at det vil have den modsatte Virkning, og at Mange tro, at, naar disse større Kald blive beklippede, saa behøve vi ingen Præste- lønningslov; det er en stor Feiltagelse. Der er stor Trang til en Præstelønningslov, der er mange Ulemper og Misligheder ved den Maade, hvorpaa Præsterne nu lønnes. Jeg skal ikke her indlade mig vidtløftig derpaa, da det ikke ligefrem fore- ligger; men jeg skal gjøre opmærksom paa dette Raadensaar. Det er et Raadensaar for For- manden, men ikke for den Mand, der kommer til. Dernæst: Tidt faar Præsten sin Lønning bag ud, Aaret efter, at den er tjent. Naar Præ- sten tiltræder et Embede i Begyndelsen af Aaret, faar han først sin Lønning Aaret efter, naar Ka- pitelstaxten er sat. Endelig skal jeg nævne den Maade, hvorpaa Præsterne pensioneres, hvad der er en stor Byrde for Mange og tidt et ligefremt Lotterispil. Alle disse Ulemper afhjælpes ikke ved Ministerens Foranstaltning, men noget Gødt er der naturligvis ubrettet ved, at de altfor laut lønede Præster kunne faae nogle faa hundrede Kr., men dog saaledes, at deres Indtægt ikke gaar over 2,500 Kr. Men fordi der ikke ub- rettes meget ved hele Foranstaltningen, kan dette naturligvis ikke afholde mig fra at stemme for det Lidet, der kan ubrettes, og jeg skal derfor stemme for denne Indstilling.

N. Nielsen: De ærede Talere, som have talt, have for en Del udtalt, hvad jeg havde at sige; jeg kan derfor fatte mig ganske kort. Jeg skal blot udtale mig om et Par enkelte Punkter, og da først om Forslag under Nr. 50 om en Understøttelse til Pastor Hedens Enke. Jeg er af Princip imod al Efterlønning. Naar vi imid- lertid skulle give Efterlønning, saa vil jeg ikke